

28. - 31. 10. – iENA, Norimberk (Německo), zdarma společný stánek IFIA pro chudé a poprvé vystavující členy IFIA

1. - 4. 12. – SIIF, Soul (Korejská republika); zdarma stánek 3 x 3 m pro každou IFIA organizaci

Kontakty (e-mailem) na všechny výstavy jsou u předsedy ČSVZ. Účast pro členy ČSVZ bezplatná, pro nečleny za zprostředkovatelský poplatek. Podmínkou účasti je papírový poster v anglickém jazyce a vyplněná přihláška, taktéž v angličtině. K posterům možno mít i letáky (A4) v angličtině nebo lépe v národním jazyce.

Oficiální konference IFIA:

6. - 8. 6. – **Licensing Executives Society Pan European Conference "Technology Transfer – a Fuel of Innovation"**, Budapešť, zdarma ubytování pro členy výboru IFIA. Bližší na <http://www.les-europe.org/BudapestPanEuropeanConference-1stannouncement.pdf.pdf>. Jednací jazyk: angličtina, maďarština

29. - 30. 4. – **IFIA konference a seminář v Minhang High School: "Education, Science and Innovation"**, Šanghaj (Čína), zdarma ubytování pro pozvané přednášející (za ČR pozván ing. Pavel Dlouhý s tématem přednášky: výchova k inovačnímu podnikání v ČR) – jazyk angličtina

8. 5. – **IFIA konference: "AGRO and ECO Innovation"**, Slatina (Croatia), zdarma ubytování pro pozvané přednášející (zatím nikdo nepozván).

Poznámka: Tento IFIA program počítá s dalším rozšířením výše navrhovaných mezinárodních výstav, a pokud členská země by chtěla uspořádat akci, dotovanou IFIA volným stánkem, bude akce zařazena, nebudou-li jiné skutečnosti, kolidující s tímto plánem IFIA. Přihlašte se včas, bude o akce zájem.

Ing. Pavel Dlouhý, EUR ING
předseda ČSVZ

EXKURZE POBOČKY ČIS PŘI NÁRODNÍM ARCHIVU DO FRANCOUZSKÝCH A NĚMECKÝCH ARCHIVŮ

Podobně jako v letech předchozích pořádala Pobočka České informační společnosti, o.s., při Národním archivu ve dnech 15.-22. května 2009 odbornou exkurzi. Archiváři, knihovníci, konzervátoři a fotografové zamířili tentokrát do Alsaska, do pobočky Bundesarchivu ve Freiburgu, do městského archivu ve Strasbourgu a do humanistické knihovny v Sélestatu.

Pracovní část programu byla zahájena netradičně, totiž návštěvou budovy Evropského parlamentu ve Štrasburku. Při prohlídce objektu jsme byli seznámeni se zázemím pro činnost parlamentu v době jednotlivých zasedání, s prací tiskového střediska i způsobem přípravy podkladů pro evropské poslance. V druhé části dvouhodinového programu následovala diskuze s pracovníkem vzdělávacího centra, v jejímž průběhu jsme byli informováni o poslání Evropského parlamentu, jeho složení, zastoupení poslanců v jednotlivých frakcích, právech občanů členských zemí v rámci Evropské unie a také o připravovaných volbách do Evropského parlamentu. Nutno poznamenat, že Otmar Philipp, který diskusi vedl, byl dobře připraven a seznámen s poměry v České republice včetně názorových střetů a polemik týkajících se fungování Evropského parlamentu a podpisu Lisabonské smlouvy. Prohlídka jednoho z center evropské politiky byla bezesporu velmi zajímavá, i když v polovině května 2009

byla budova parlamentu nezvykle tichá, protože poslanci vedli ve svých zemích předvolební kampaň.

Ve srovnání s rozlehlými prostorami moderní skleněné budovy parlamentu EU byla návštěva Humanistické knihovny v malebném historickém městečku Sélestat pro účastníky exkurze balzámem na duši. Byla založena kolem roku 1452 humanistickými vzdělanci v čele s Beatem Rhenanem. Osobní knihovna tohoto učence a přítele Erasma Rotterdamského se stala základem pro jednu z nejstarších veřejných knihoven ve Francii. Rhenanovi žáci a učitelé na zdejší latinské škole Hieronymus Gebwiller a Hans Sapidus pokračovali v jeho díle a knihovnu dále rozšiřovali. Spatřit zde můžeme rukopisy ze 7. století (např. Merovejský lekcionář), Fuldské anály nebo např. rukopisy s texty Ovidiových *Metamorfos* a Horatiových básní z 10. století. Knihovna, která se postupně stala centrem alsaského knižního tištěného umění (pečuje o 550 inkunábulí), slouží zároveň jako muzeum všech tří zmiňovaných učenců a muzeum města a jeho okolí.

Archiv ve Freiburgu im Breisgau je pobočkou německého Spolkového archivu (Bundesarchiv-Militärarchiv), která zpřístupňuje fondy vojenského charakteru (např. písemnosti pruské armády od roku 1867, Severoněmeckého svazu a cí-

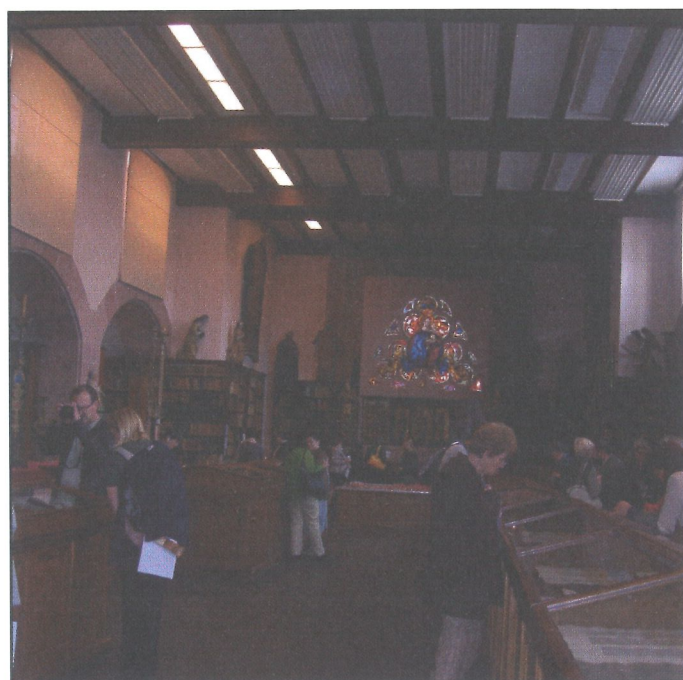
sašského námořnictva, Reichswehru, Wehrmachtu a dalších), písemnosti Spolkového ministerstva obrany a písemnosti Bundeswehru. Pobočka ve Freiburgu funguje od roku 1968, kdy pro ni byla pronajata kancelářská budova a depozitáře, které jsou umístěny v pěti výrobních halách upravených pro potřeby archivu. Dnes je zde umístěno celkem 53 km archiválií, o které pečuje 70 zaměstnanců. Polovinu z nich tvoří vojáci – absolventi vojenské školy a historickoarchivního kurzu. Pracoviště plní i funkci meziarchivu pro Spolkové ministerstvo obrany.

V průběhu exkurze nám bylo umožněno navštívit jeden z depozitářů (kovová, podezděná, jednopodlažní budova vybavená posuvnými i pevnými regály), v němž je mimo jiné uložena velká sbírka vojenských map z 19. i 20. století, ze-

Štrasburk – Evropský parlament

jména z obou světových válek (přibližně jeden milion kusů). Prohlédli jsme si také restaurátorskou dílnu, ve které se věnují především opravám map, plakátů a fotografií poškozených plísněmi a dlouhodobým nešetrným užíváním. Podobně jako restaurátoři v našich archivech pracují s materiálem poškozeným mechanicky dlouhodobým nešetrným zacházením a postiženým plísněmi a využívají i obdobných postupů při jeho konzervaci. Na závěr jsme byli seznámeni s počítačovými programy BASYS 2 a ARGUS. Archivní software BASYS 2 (BundesArchiv IT System) je určen ke zpracování lokace a evidence a k využívání archivního materiálu. Do tohoto programu lze v aplikaci psát elektronické inventáře, mohou s ním pracovat i personalisté. Dá se říci, že je velmi podobný programu BACH, zavedenému v některých českých archivech. ARGUS (ArchivGut Suche) slouží jako digitální archiv, vyhledávač a přehledná elektronická evidence sbírek a fondů. V současné době jsou digitalizovány a na webových stránkách zpřístupněny tři kilometry archivního materiálu. Centrálním úložištěm pro digitální archiv se stala pobočka Bundesarchivu v Koblenzi. Posledním archivním pracovištěm, které jsme v průběhu

Sélestat – Humanistická knihovna

exkurze navštívili, byl Archiv města Štrasburku, který sídlí ve zcela novém objektu dokončeném v roce 2004. Spoluprací budoucího uživatele a architekta vznikla reprezentativní archivní budova s ekologicky šetrnou klimatizací a ochranou

Freiburg a. B. – Militärsarchiv – Sběrka map

před průsaky spodní vody, se kterými se musí vyrovnat každá stavba ve městě budovaném na síti rýnských kanálů. Pro styk s veřejností byla kromě badatelný, o níž bude řeč později, vybudována i výuková místnost a dále filmový a výstavní sál. Tyto prostory jsou veřejnosti přístupné přímo z prostorné vstupní haly. Učební místnost je využívána školami (ročně se zde vystřídá 1000 až 1500 žáků) a magistrát města dokonce financuje zvláštního pedagoga, který vytváří výukové programy a rozhoduje o jejich zaměření.

Na úvod prohlídky nám byl ve filmovém sále promítnut film věnovaný historii městského archivu (od vzniku prvních písemností a počátků péče o jejich uložení, přes období francouzské revoluce, kdy archiv utrpěl značné ztráty, potíže s uložením v nevyhovujících prostorách staré radnice až po náročné stěhování do nových depozitářů).

O písemnosti v archivu uložené pečuje 27 zaměstnanců (devět archivářů, jeden fotograf, dva restaurátoři, šest manipulantů a technický personál). Ve velkém a účelně zařízeném ateliéru pracují podle norem francouzského Národního archivu dva restaurátoři. Kromě knih opravují především plány a grafiky. V centru naší pozornosti podobně jako ve Freiburgu byl postup a způsob digitalizace archivních fondů. Veškeré digitalizační a reprografické práce v městském archivu zajišťuje jeden fotograf, který se věnuje objednávkám badatelů a zakázkám pro výstavy, muzea a katalogy, tj. pracuje především s obrazovými archiváliemi. Převážně textové fondy jsou digitalizovány externí firmou. Fotoateliér je vybaven moderní technikou, na jednom ze tří skenerů je možné zpracovávat i skleněné negativy, kterých je v archivu uloženo 50 000. Postupuje i digitalizace map, grafik, plánů a pozemkových knih. Na vlastních webových stránkách archiv zpřístupňuje

Štrasburk – Archiv města

především archiválie týkající se dějin města. Podobně jako naše archivní pracoviště čelí značnému tlaku genealogů a řeší ochranu osobních dat. Studovnu archivu, která ve světlých a barevně laděných prostorách může poskytnout 60 míst, navštíví denně 20 až 30 zájemců o studium. Jejich obsluha je zajišťována elektronicky (objednávky, placení služeb kartou, online sbírky a inventáře a katalog knihovny), badatelům je povoleno používat vlastní digitální fotoaparát. Na závěr prohlídky jsme byli pozváni k návštěvě současně probíhající výstavy na téma „Smrt“ z pohledu archivních pramenů (umírání jako proces zachycený v archivních dokumentech, matriční záznamy, parte a kondolence, církevní obřady, pohřebnictví apod.). Archiv města Štrasburku je bezesporu moderním, účelně zařízeným pracovištěm, které pro uchování a zpřístupňování archiválií využívá nejnovější technologie a výsledky své práce představuje veřejnosti na pravidelných akcích a v učebních programech.

V programu každé exkurze pořádané Pobočkou ČIS při Národním archivu je věnována pozornost také poznávání kulturních a přírodních památek a tradic navštíveného regionu a míst, která spojují jednotlivé oblasti s českými dějinami. Tentokrát to byla mimo jiné velká města Heidelberg, Štrasburk, Basilej a Kostnice a v Alsasku města a městečka vinařské stezky na obou březích Rýna (Thann, Colmar, Equisheim, Riquewihr, Kaysersberg – rodiště Alberta Schweitzera, Otmarsheim),

Kostnice – J. Hus

pohoří Vogézy (s výstupem na nejvyšší horu Grand Ballon), klášter sv. Odilly v Obernai a hrad Koenigsbourg.

PhDr. Lenka Matušíková,

Národní archiv

PaeDr. Laděna Plucarová,

Státní oblastní archiv v Třeboni

Článek byl publikován v časopise Ikaros na www.ikaros.cz